

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamuse teemal „Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega nähakse ette põllumajandustoodete töötlemisel saadud teatavate toodetega kauplemise kord”

COM(2013) 106 final – 2013/0063 (COD)

(2013/C 327/15)

Raportöör: **Mindaugas MACIULEVIČIUS**

12. märtsil 2013 otsustas Euroopa Parlament ja 15. märtsil 2013 otsustas Euroopa Komisjon vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 43 lõikele 2, artikli 207 lõikele 2 ja artiklile 304 konsulteerida Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteega järgmises küsimuses:

„Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega nähakse ette põllumajandustoodete töötlemisel saadud teatavate toodetega kauplemise kord”

COM(2013) 106 final – 2013/0063 (COD).

Asjaomase töö ettevalmistamise eest vastutav põllumajanduse, maaelu arengu ja keskkonna sektsioon võttis arvamuse vastu 12. juunil 2013.

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee võttis täiskogu 491. istungjärgul 10.–11. juulil 2013 (10. juuli istungil) vastu järgmise arvamuse. Poolt hääletas 149, erapooletuks jäi 3.

1. Järeldused ja soovitus

1.1 Komitee väljendab heameelt, et käesolev ettepanek on vastavuses Lissaboni lepinguga, nagu ta tegi ka arvamuse 357/2011⁽¹⁾ puhul ja on järjepidevalt jätkanud oma edaspidistes arvamustes.

1.2 Komitee kutsub üles kaubanduseeskirju ajakohastama ja neid üldiselt läbipaistvamaks muutmata, kaasates kõiki asjaomased sidusrühmi ning samas kooskõlastades ühise põllumajanduspoliitika eesmärkidega, et edendada ELi väärtusi kogu maailmas.

1.3 Komitee kutsub üles pakkuma tõhusaid kaitsevahendeid võimalike kuritarvituste vastu juhtudel, kui vabakaubanduslepinguid kasutatakse selleks, et ELi turule pääseksid madalama standardiga toiduained, mida on odavam ja hõlpsam toota.

1.4 Komitee soovib tungival, et mistahes tulevane kaubandusrežiim hoiaks ELi turul ära konkurentsimoonutused, mis tulenevad kolmandate riikide kohaldatavatest madalamatest keskkonna-, toiduohutuse, loomade heaolu ja sotsiaalsetest standarditest. See tuleks tagada täiendavate kompenseerivate elementidega imporditollimaksudes.

1.5 Komitee kutsub üles läbi vaatama impordilitsentside, toetussertifikaatide ja seestöötlemise soodussertifikaatide andmise ning eelkõige kvootide määramise süsteemi, et väikes-tele ja keskmise suurusega ettevõtetele piisavalt tegutsemisruumi jätta.

1.6 Komitee kutsub üles kasutusele võtma e-riigihangete vahendeid, mis on integreeritud litsentside, kvootide ja sertifikaatide haldamise tollisüsteemi. Selline süsteem peaks suutma täpset turuolukorda reaajas jälgida ja viivitamatult reageerida, kui on saavutatud käivituskogused ja käivitushinnad.

1.7 Komitee kutsub üles säilitama eksporditoetuste süsteemi, pidades silmas, et praegu pole võimalik ette näha, millal seda turvavahendit võib jälle tarvis minna.

1.8 Komitee kutsub komisjoni üles tugevdama põllumajanduse rahvusvaheliste küsimuste nõuanderühma rolli, et saada otsest tagasisidet põllumajandustootajatelt, töötajatelt, tarbijatelt, kaubanduselt jne⁽²⁾.

2. Taustteave

2.1 Kavandatava määruse eesmärk on viia töödeldud põllumajandustoodetega / I lisas nimetatata toodetega kauplemise kehtiv kord, mis praegu on sätestatud määruses 1216/2009, ning ovalbumiini ja laktalbumiini ühine kaubandussüsteem, praegu sätestatud nõukogu määruses (EÜ) nr 614/2009, vastavusse Lissaboni lepinguga ning liita need omavahel ratsionaliseerimise, ühtlustamise ja lihtsustamise otstarbel, et oleks võimalik:

— määrata kindlaks komisjoni delegeeritud ja rakendamislavolitud ning kehtestada asjaomaste aktide vastuvõtmiseks vastavad menetlused,

⁽¹⁾ ELT C 107, 6.4.2011, lk 33-36.

⁽²⁾ EÜT C 304, 10.11.1993, lk 8-10.

— viia need vastavusse uue ühise turukorralduse ühtse määrusega [COM(2011) 626 final], arvestades ühise turukorralduse kohandamist Lissaboni lepingule ja ühisele põllumajanduspoliitikale pärast 2013. aastat, mille üle praegu toimuvad pikad ja põhjalikud arutelud nõukogus ja Euroopa Parlamendis,

— ajakohastada neid määrusi ning anda rakenduseeskirjadele selgem ja tugevam õiguslik alus,

— luua kindel õiguslik raamistik vabakaubanduslepingutes sätestatud vähendatud imporditollimaksude ja impordikvootide ning eksporditoetusüsteemi haldamiseks ning kohandada kehtiv määrus vabakaubanduslepingute ja eksporditoetustega seotud praegustele tavadele.

3. Üldised märkused

3.1 Komiteed rõõmustab komisjoni ettepanek lihtsustada, ratsionaliseerida ja ühtlustada töödeldud põllumajandustoodetega kauplemist käsitlevad õigusaktid ning eelkõige asjaolu, et mõlemad määrused (töödeldud põllumajandustoodetega kauplemise korra ja põllumajandusturgude ühise korralduse kohta) viiakse üheaegselt vastavusse Lissaboni lepinguga, kuna need mõlemad sisaldavad põllumajandustoodete ja töödeldud põllumajandustoodete impordi- ja ekspordikorra sarnaseid sätteid (nagu näiteks vähendatud imporditollimaksud, täiendavad imporditollimaksud, impordikvoodid, eksporditoetused, ekspordilitsentsid ja toetussertifikaadid).

3.2 Samas arvab komitee, et selline õigusaktide lihtsustamine, ratsionaliseerimine ja ühtlustamine annaks suurepärase võimaluse kaubanduseeskirjade ajakohastamiseks ning nende üldiselt läbipaistvamaks muutmiseks, kaasates kõiki asjaomased sidusrühmi, et edendada ELi väärtusi kogu maailmas.

3.3 Komitee on rahul, et määruse ettepanek esindab kehtivate sätete „lissaboniseerimist“ oluliste muudatusteta, kuid kutsub samas üles kaubanduspoliitikat põhjalikult läbi vaatama, et muuta see sidusamaks ühise põllumajanduspoliitika eesmärkidega, nagu on sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 39.

3.4 Komitee on korduvalt väljendanud oma toetust vabakaubanduslepingutele ja sooduskaubanduslepingutele ning

toonitanud WTO läbirääkimiste tähtsust. Siiski rõhutab komitee, et EL, kes on ülemaailmselt juhtival kohal toiduainete importimisel, etendab kandvat rolli oma kõrgeimate standardite propageerimisel seoses toiduohutuse ja -kvaliteedi, loomade heaolu, keskkonnakaitse ja sotsiaalsete väärtustega.

3.5 Komitee märgib, et imporditollimaksudele ja eelkõige nende põllumajanduslikule komponendile tuleks täiendavalt lisada keskkonnakaitse, toiduohutuse, loomade heaolu ja sotsiaalsed maksuosad, mida saaks kasutada vahendina ELi väärtuste levitamisel toiduainete tootmise suhtes kolmandates riikides. Neid maksuosi võiks vähendada ainult siis, kui ELi eksporditavate toodete tootja neid väärtusi austab. Sel moel võib ühiskondlike väärtuste jagamine pikema ajavahemiku jooksul parandada toiduainete tootmise ülemaailmse süsteemi paindlikkust ja jätkusuutlikkust.

3.6 Komitee kutsub üles pakkuma tõhusaid kaitsevahendeid võimalike kuritarvituste vastu juhtudel, kui vabakaubanduslepinguid kasutatakse selleks, et ELi turule pääseksid madalama standardiga toiduained, mida on odavam ja hõlpsam toota.

3.7 Me kutsume komisjoni üles läbi vaatama oma impordilitsentside, toetussertifikaatide ja seestöötlemise soodussertifikaatide andmise ning eelkõige kvootide määramise süsteemi, et väikestele ja keskmise suurusega ettevõtetele piisavalt tegutsemisruumi jätta.

3.8 Komitee kutsub komisjoni üles kasutusele võtma e-riigihangete vahendeid, mis on integreeritud litsentside, kvootide ja sertifikaatide haldamise tollisüsteemi. See alandaks märgatavalt finantstehingutega seonduvaid kulusid ja vähendaks riske, mis kaasnevad dokumentide füüsilise menetlemisega ettevõtete poolt.

3.9 Selline süsteem peaks suutma täpset turuolukorda reaalajas jälgida ja viivitamatult reageerida, kui on saavutatud käivituskogused ja käivitushinnad.

3.10 Komitee arvab, et eksporditoetustel, kuigi neid praegu ei kasutata, on väga tähtis roll turvavahendina turu tasakaalunihete puhul. Samas on väga oluline see süsteem säilitada, pidades silmas, et praegu ei ole võimalik ette näha, millal seda turvavahendit võib jälle tarvis minna.

3.11 On väga oluline, et komisjon tugevdaks põllumajanduse rahvusvaheliste küsimuste nõuanderühma rolli, et saada otsest tagasisidet põllumajandustootjatelt, töötajatelt, tarbijatelt, kaubanduselt jne. ning pakkuda seega nõustamiseks ja teavitamiseks väärtuslikku foorumit ⁽³⁾.

Brüssel, 10. juuli 2013

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee
president
Henri MALOSSE

⁽³⁾ EÜT C 304, 10.11.1993, lk 8-10.